

POHJOISEN PUOLESTA

maailmaa varten

VUOSIKERTOMUS 2013

UNIVERSITY OF LAPLAND
LAPIN YLIOPISTO

Tutkijalta	4
Opiskelijalta	5
Hallituksen puheenjohtajalta	6
Rehtorilta	7
Tutkimus Taiteellinen toiminta	8–9 10–11
Koulutus	12–13
Yhteiskunnallinen vuorovaikutus	14
Sidosryhmiltä	15
Tilastot	16–17

TEHTÄVÄ

Lapin yliopiston tutkimus, taiteellinen toiminta ja tutkimukseen perustuva korkein opetus edistävät kestäväää kehitystä, hyvinvointia ja tasa-arvoa sekä alueellisesti että maailmanlaajuisesti.

VISIO

Vuonna 2020 Lapin yliopisto on kansainvälinen selkeästi profiloitunut tiede- ja taideyliopisto.

ARVOT

- luovuus ja vaikuttavuus
- kriittisyys ja emansipatorisuus
- yhteisöllisyys ja yksilöllisyys

LAPIN YLIOPISTO

vuosikertomus 2013

PROFIILI JA PAINOALAT

Yliopiston yhteiset profiilialat

- Arktinen ja pohjoinen tutkimus, joka keskittyy ihmiseen, yhteiskuntaan ja ympäristöön sekä näiden vuorovaikutukseen
- Matkailun tutkimus, joka suuntautuu erityisesti aluevaikuttamiseen

Strategiset painoalat suuntaavat yliopiston profilia

- Palvelumuotoilu
- Pohjoinen hyvinvointi ja muuttuva työ
- Kestävä kehitys, oikeus ja oikeudenmukaisuus

AVAIN ARKTISTEN ALKUPERÄISKULTTUURIEN ymmärtämiseen

Viime vuosina olemme kuulleet useita, arktisen alueen asukkaille hyviä uutisia. Uutiset ovat myönteisiä myös meille, jotka asumme ja teemme tutkimusta arktisten alkuperäiskansojen parissa.

Ensinnäkin: kasvanut kiinnostus arktisia alueita kohtaan tuo mukanaan yhä suurempaa kiinnostusta alueella asuvia ihmisiä kohtaan. Näkyvyys tuo kansoille mahdollisuuden tulla kuulluksi ja saada omia näkemyksiään esiin. Toiseksi: on päästy eteenpäin siitä ahtaasta käsityksestä, että arktiset alkuperäiskansat ovat kiinnostavia vain siksi, että heillä on ”perimätietoa ilmastonmuutoksesta”.

Jos haluamme ymmärtää arktisia kansoja ja elinkeinoja, meidän täytyy olla kiinnostuneita muustakin kuin siitä, kuinka he sopeutuvat ilmastonmuutokseen. Ryhmämme on viime vuosina tutkinut muun muassa sitä, miten arktisten alkuperäiskansojen historiallinen perimätieto siirtyy sukupolvilta toisille. Kyseisessä Suomen Akatemian rahoittamassa Orhelia-tutkimuksessa havaitsimme, että tieto kulkee niin kutsuttujen muistin yhteisöjen kautta. Kollektiiviset muistot rakentuvat ratkaisevan tärkeiden tapahtumien ympärille: esimerkiksi Suomen kolttasaamelaiset käyttävät nykyäänkin identiteetin elvyttämiseensä kollektiivista muistoa pakkosiirroista.

Antropologian tutkimusryhmämme on havainnut tutkimuksissaan, että arktisia alkuperäiskulttuureita haastavat tänä päivänä ennen kaikkea paineet, joita niihin kohdistuu ulkopuolisilta poliittisilta, taloudellisilta ja yhteiskunnallisilta toimijoilta. Lähitulevaisuudessa aiommekin tutkia muistin yhteisöjen näkökulmasta, miten

arktiset kansat käyttävät yhteistä muistiaan säilyttääkseen monimuotoiset elinkeinonsa teollistuvalla arktisella alueella. Ryhmämme suhtautuu toiveikkaasti siihen, että tulevaisuudessakin arktisella alueella elää omilla ainutlaatuisilla tavoillaan kalastusta ja poronhoitoa harjoittavia kansoja; kan-

soja, jotka muistavat isovanhempiensa perinteet ja jakavat rikasta tietämystään muualle maailmaan ottamalla osaa alueiden laajoihin kehityssuunnitelmiin.

Florian Stammler
Arktisen antropologian tutkimusprofessori
Arktinen keskus

Talvisin Florian Stammler hiihtää työmatkansa Arktiseen keskuksen.

KUKKARO KIITTÄÄ: materiaalimaksut historiaan

IRMA VARRIO

Vuonna 2013 Lapin yliopisto näytettiin opiskelijoille yhteisöllisenä ja muuttavana tiedeyhteisönä, joka pärjäsi hyvin, huolimatta yhteiskunnassa vallitsevasta tiukasta taloustilanteesta.

Opiskelijoille näkyvimpiä ja keskeisimpiä muutoksia olivat taiteiden tiedekunnan toiminta väliaikaisissa tiloissa ja sisäilmaselvitykset pääkampuksella, eräiden oppiaineiden sisäänottojen yhdistyminen sekä syksyllä tehty päätös luopua materiaalimaksuista vuoden 2014 alusta lähtien.

Monet näistä muutoksista ovat koskettaneet koko yliopistoyhteisöä. Esimerkiksi yliopiston tilojen remontit ja taiteiden tiedekunnan toiminta poissa pääkampukselta ovat osa yliopiston arkipäivää vielä lähivuosina. Vaikka remonteista on aiheutunut paljon muutoksia – kuten pääkampuksen ruokaloiden käyminen ajoittain ahtaaksi – on yliopisto pyrkinyt kiitettävästi auttamaan opiskelijoita muutokseen sopeutumisessa muun muassa tiedottamalla ja huolehtimalla riittävästä bussivuoroista eri kampusten välillä.

Opiskelijoiden edunvalvonnan kannalta vuoden merkittävin päätös oli ehdottomasti materiaalimaksujen poistaminen. Materiaalimaksut ovat rasittaneet erityisesti taiteiden tiedekunnan opiskelijoita mutta koskettaneet jokaista yliopistomme opiskelijaa esimerkiksi kielikursseilla. Tästä päätöksestä voi olla erittäin ylpeä.

Ira Hietanen
Oikeustieteen ylioppilas
Lapin yliopiston ylioppilaskunnan
hallituksen puheenjohtaja vuonna 2013

KOHTI YHÄ LAAJEMPAA kansainvälisyyttä

Lapin yliopisto on Suomen johtava arktinen yliopisto. Tämä johtuu yliopiston sijainnista ja erikoistumisesta pohjoisen ongelmiin. Loppuvuodesta 2013 valmistunut yliopiston tieteellisen tutkimuksen kansainvälinen arviointi osoittaa yliopiston strategisen valinnan hedelmällisyyden. Strategia sai – rakentavan kriittisen palautteen ohella – hyvin myönteistä palautetta arktisen tutkimuksen painotuksestaan.

Lapin yliopistolla ei ole muuta mahdollisuutta kuin yhdistää alueellinen tehtävänsä kansainvälistymiseen. Arktiseen keskuksen suunnitellun verkostomaisen EU:n arktisen informaatiokeskuksen sekä yliopiston saamelaisopetuksen ja -tutkimuksen valmistelu etenivät kuluneena vuonna suunnitelmien mukaan, ja työtä jatketaan vuonna 2014. Toisaalta ulkomaisten opettajien määrä on edelleenkin liian alhainen ja myös ulkomaisten opiskelijoiden suorittamien tutkintojen määrää on lisättävä. Ulkomainen julkaisutoiminta on lisääntynyt kiitettävästi, mutta maaliin on vielä matkaa. Yliopiston yhä aktiivisempi osallistuminen Arktisen yliopiston toimintaan ja erityisesti sen temaattisiin verkostoihin avaa henkilökunnalle uusia kansainvälisen yhteistyön mahdollisuuksia.

Yliopiston hallitus on yliopistolain mukaisesti keskittynyt strategiseen työhön. Vuoden 2013 aikana muun muassa viimeisteltiin henkilöstöstrategia ja saatettiin voimaan kansainvälisten suhteiden strategia. Niiden tarkoituksena on yhdenmukaistaa yliopiston käytäntöjä ja tehdä erilaiset ratkaisut läpinäkyviksi ja siten osaltaan luoda edellytyksiä yliopiston tutkijoiden ja opettajien luovuudelle ja aktiivisuudelle.

Lapin ammattikorkeakoulu sai kulu-
neen vuoden aikana lopullisen muotonsa

osakeyhtiönä, jossa myös Lapin yliopisto on mukana. Samalla Lapin korkeakoulu-konsernin rakenne yksinkertaistui, kun siinä on nyt vain kaksi osapuolta: yliopisto ja ammattikorkeakoulu. Konsernin raken-

teet ovat vakiintuneet, mutta tekemistä silti riittää tuleviksi vuosiksi, kuten esimerkiksi yhteisen innovaatio-ohjelman laatiminen.

Raimo Väyrynen

Lapin yliopiston hallituksen puheenjohtaja

IRMA VARRIO

LAPIN YLIOPISTO VAHVISTI yhteiskunnallista vaikuttavuuttaan

Lapin yliopiston tavoitteena on edistää pohjoisen kestävästä kehitystä, hyvinvointia ja tasa-arvoa. Vuonna 2013 arktisen tutkimuksen asema vahvistui sekä kansallisesti että kansainvälisesti uusien tutkimusohjelmien myötä. Yliopiston Arktinen keskus sai koordinaattorina rahoituksen Euroopan unionin arktisen informaatiokeskuksen toiminnan valmisteluun. Arktisten korkeakoulujen University of the Arctic -verkostoa kehitettiin niin, että Lapin yliopistossa sijaitsevan sihteeristön rinnalle suunniteltiin Ouluun tutkimuspalvelutoimistoa.

Lapin yliopisto arvioi vuoden 2020 ulottuvan strategiansa toimivuutta. Kansainvälinen ryhmä arvioi yliopiston strategisten profiilialueiden tutkimuksen ja totesi, että yliopiston tulisi kokonaisuudessaan toimia johtoaatteeseensa ”pohjoisen puolesta, maailmaa varten” uskoen ja kestävästä kehitystä edistäen. Strategian edistämiseksi yliopisto määritteli kansainväliset strategiset kumppanuudet, vahvisti oikeustieteellistä ja yhteiskuntatieteellistä saamentutkimusta sekä uudisti yliopiston tutkijakoulun.

Yliopisto sitoutui toimintansa aloittaneeseen Lapin ammattikorkeakouluun omistajaohjauksen kautta. Lapin korkeakoulukonsernin puitteissa käynnistettiin uuden innovaatio-ohjelman rakentaminen. Yliopiston ja ammattikorkeakoulun yhteisellä innovaatio-ohjelmalla pyritään lappilaisen osaamisen, yrittäjyyden ja liiketoiminnan kehittämiseen tukemalla teknologisten, kaupallisten ja sosiaalisten innovaatioiden syntyä.

Kansallisessa aluevaikuttavuuden arvioinnissa Lapin yliopisto sai myönteistä palautetta yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen strategiastaan ja tähän liittyvien toimintaprosessiensa määrittelystä sekä

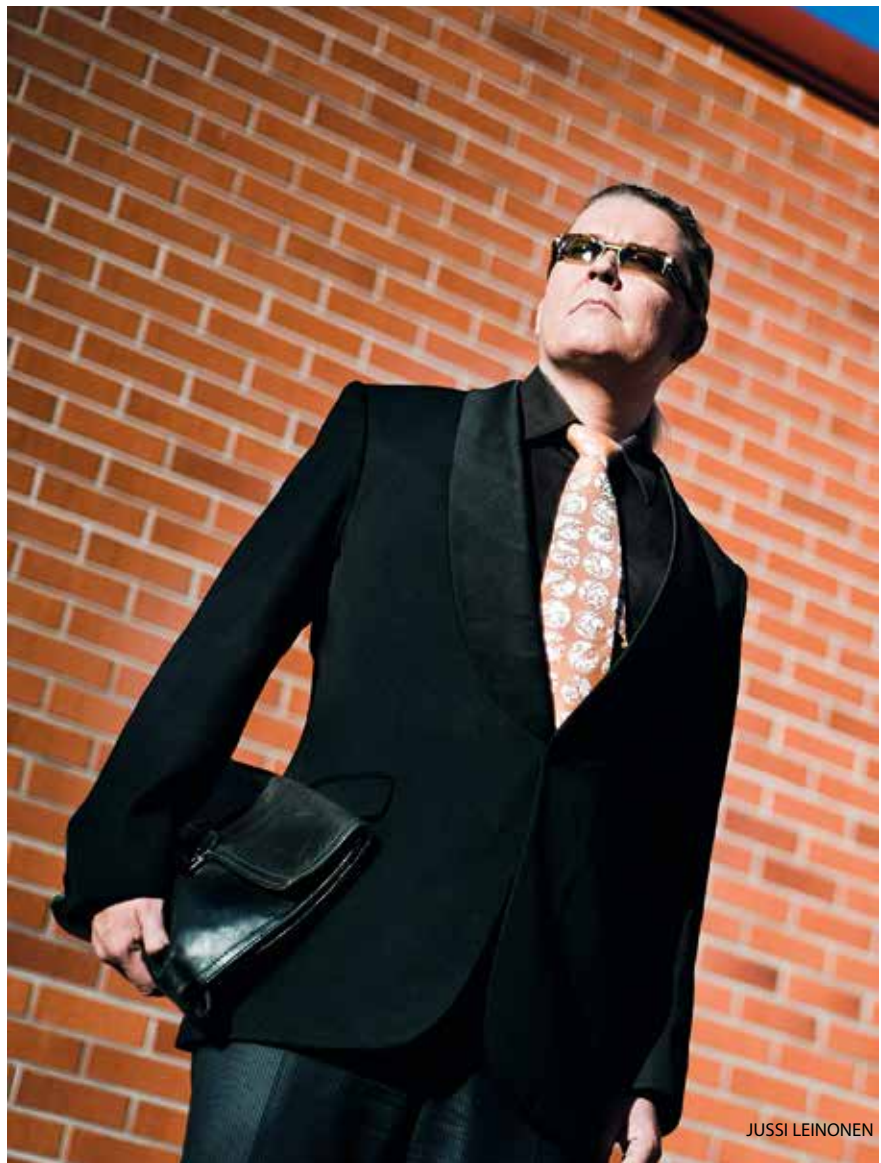
monipuolisesta aluekehitystyöstään yritysten, kuntien ja kolmannen sektorin kanssa. Korkeakoulukonserniyhteistyötä pidettiin kansallisesti merkittävänä matkailualalla.

Yliopisto vahvisti aluevaikuttavuuttaan perustamalla luonnonvaraoikeuden tutkimusprofessorin. Pohjoisten luonnonvarojen kestävä käyttö tarvitsee tukseen oikeudellista tietoa ja osaamista, jotta muun muassa erilaiset maankäyttötarpeet tulevat

tasapuolisesti huomioon otetuiksi.

Vaikkeassa kansallisessa taloustilanteessa yliopiston talous säilyi vakaalla pohjalla. Voimavarojen tehokas käyttäminen osamista jatkuvasti kehittämällä ja tarkoituksemukaisesti suuntaamalla on yliopiston tavoite myös tulevaisuudessa.

Mauri Ylä-Kotola
Lapin yliopiston rehtori

UUDET OHJELMAT vahvistavat tutkimusta

Lapin yliopisto on vuoteen 2020 tähtäävässä strategiassaan asettanut itselleen tavoitteen kehittää tutkimustaan yhä korkeatasoisemmaksi ja vaikuttavammaksi. Vuoden 2013 aikana edistimme tätä tavoitetta siirtymällä tutkimusohjelma- ja tutkimusohjelmaperustaiseen toimintaan.

Yliopiston yhteisen tutkimusohjelman rakentamista varten pyysimme tutkimushenkilöstöltä ohjelmaesityksiä, joiden pohjalta yliopistolle valmisteltiin arktinen ja pohjoinen tutkimusohjelma. Ohjelman kautta pyrimme syventämään ja laajentamaan yliopiston osaamista arktisen alueen globaaleissa kysymyksissä. Tähän tavoitteeseen pääseminen edellyttää tutkimusohjelman ohella korkeatasoista tutkijakoulusta.

Se, että Lapin yliopisto on yhtä aikaa sekä tiede- että taideyliopisto, tekee tutkijakoulutuksestamme erityisen ja luo sille samalla haasteita. Vuoden 2013 aikana yliopiston tutkijakoulua organisoitiin uudelleen vastamaan valtakunnallisia suosituksia: käynnistimme tutkijakoulumme uusien temaattisten ja monitieteisten tohtoriohjelmien opetussuunnitelmatyön. Jatkossa tutkijakouluun tulee myös yliopiston yleinen tohtoriohjelma, joka kokoaa yhteen erilaisia tieteenalälähtöisiä opintopolkuja noudattavat jatko-opiskelijat.

Kuluneena vuonna toteutettiin myös kansainvälinen arviointi yliopiston strategisilla profiilialueilla tehtävästä tieteellisestä tutkimuksesta. Arvioinnin tulos vahvisti näkemystämme Lapin yliopiston tiede- ja taideyhteisön merkityksestä arktisen alueen osaajana kansallisesti ja kansainvälisesti.

Minna Uotila
Tiedevararehtori
Muotoilun tutkimuksen professori

IRMA VARRIO

Tutkijakouluun rakennettavat monitieteiset tohtoriohjelmat

- Kulttuurilähtöinen palvelumuotoilu
- Pohjoiset kulttuurit ja kestävä luonnonvarapolitiikka
- Yhteisöt ja muuttuva työ
- Yleinen tohtoriohjelma

JOUNI PORSANGER

Yliopistossa väitteli 27 tohtoria.

ARTO LIITI

Kaivokset, maankäyttö ja paikallisyhteisöt (DILA-COMI) -tutkimushankkeen tuloksena syntyi mm. suosituksia kaivostoiminnan ja muiden elinkeinojen yhteensovittamisesta.

KAISA SIRÉN

Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutissa on tuettu arktisen alueen matkailuelinkeinon kehitystä tutkimalla mm. Rovaniemen joulumatkailua sekä matkailutoimijoiden yhteistyötä Barentsin alueella. Instituutin johtaja Johan Edelheim Joulupukin pajakylässä napapiirillä.

Palvelumuotoilun tutkimusta ja opetusta yliopistossa tukee palveluprototyyppöinnin laboratorio Sinco, joka tarjoaa tietokone-avusteiset puitteet palvelumuotoilulle ja ideoiden testaukselle.

SIMO RONTTI

ARKTINEN TAIDE JA MUOTOILU voimissaan

Lapin yliopiston arktinen ympäristö luo ainutlaatuiset puitteet näyttelyille, taideproduktioille ja työpajoille. Vuonna 2013 taiteellisessa toiminnassamme korostuivat laajat alueelliset, kansalliset ja kansainväliset taiteelliset verkostot.

Taiteiden tiedekunta koordinoi University of the Arcticin alaista, arktisen kestävän taiteen ja muotoilun verkostoa, johon kuuluu 26 taide- ja muotoilukorkeakoulua sirkumpolaarisella alueella. Verkoston kautta ja yhteistyössä Islannin taideakatemiaan kanssa järjestimme marraskuussa symposiumin, näyttelyn sekä tulitaidetapahtuman Reykjavikissa – samanaikaisesti Rovaniemellä vuosittain järjestämämme Jokivalkeat-tulitaidetapahtuman kanssa. Suomalais-venäläisten taideinstituutioiden verkoston kautta toteutimme puolestaan ugrilaisen kulttuurin työpajan ja taide­näyttelyn keväällä Syktyvkarissa, yhdessä Lahden taideinstituutin ja paikallisen yliopiston kanssa.

Ruotsalainen Carolina Falkholt toteutti seinämaalauksen Rovaniemelle osana X-Border-nykytaidebiennaalia.

MARKO JUNTILA

ILKKA RUUSKA

Marraskuisen Jokivalkeat-tulitaidetapahtuman veistosten innoittajina olivat tällä kertaa arktiset arkkitehtoniset rakenteet. Opiskelijat ohjasivat samanaikaisesti myös sisartapahtuma Arctic Shore Lightsin Reykjavikissa.

Rovaniemellä näkyviä verkostoyhteistyön ponnistuksia olivat Rovaniemi Design Week helmikuussa sekä kesäkuussa alkanut nykyaidebiennaali X-Border. Muotoiluvuorolla yliopistolaisten osaaminen herätti kiinnostusta muun muassa arktisen muotoilun näyttelyissä, palvelumuotoilun työpajoissa sekä vuotuisessa näyttöksessä, jossa opiskelijat esittelivät vaatetusdesignia ja ääni- ja valosuunnittelua toteuttamallaan lumi- ja jääareenalla. X-Border-biennaalissa 50 taitelijaa ympäri maailman esittäytyi Rovaniemellä, Luulajassa ja Severomorskissa Venäjällä, minkä lisäksi toteutettiin laaja taidepedagoginen ohjelmisto, johon sisältyi yhteisötaideprojekteja, työpajoja ja opastettuja kierroksia gallerioissa ja ympäristötaidekohteissa.

Jenny ja Antti Wihurin rahaston tukemina vierailevina taiteilijoina taiteiden tiedekunnassa työskentelivät vuoden 2013 aikana valokuvataiteilija Marja Pirilä sekä kuvataiteilija, taidemaalari Jan Kenneth Weckman. Uudenlaista kuvataiteellista toimintaa kehitimme puolestaan vuonna 2013 päättyneessä soveltavan kuvataiteen maisteriohjelmassa: nykytaidetta tehtiin yhteistyöprojektien kautta matkailualan, elämys-teollisuuden ja palvelujen tarpeisiin.

PANU KAUPPI

Opiskelijoiden töitä oli esillä mm. Reykjavikin ja Milanon muotoiluviikoilla. Mukana oli esimerkiksi Jenni Marttilan Keinu: moderniin kotiin suunniteltu pieni keinutuoli koivusta ja koivuvanerista.

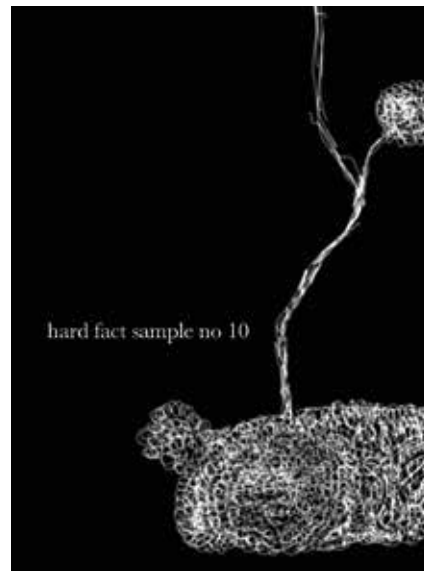
Opiskelija Laura Laivamaan suunnittelemat, arktisesta luonnosta kumpuavat kuosit olivat esillä tekstiili- ja sisustusmessuilla eri puolilla Eurooppaa. Kuvassa Taivaltajat-huopa.

LAPUAN KANKURIT

Marja Pirilä: Puhuva talo #21, 2006, pigmenttivideos, 87 x 61 cm

Jan Kenneth Weckman: Sample 10, pigmenttivideos sarjasta Prover 10, 2013, 49,5 x 37,5 cm

Arktinen muotoiluosaamisemme oli WDC2012 Helsinki–Rovaniemi -hankkeen tuella erityisen laajasti esillä kansainvälisesti. Muotoiluopiskelijoiden töitä oli mukana muun muassa DesignMarch Reykjavikissa ja Milanon muotoiluvuorolla. Henkilökunnan ja opiskelijoiden taiteellista tuotantoa ja opintoprojekteja oli esillä

myös Itävallassa, Japanissa, Norjassa, Puolassa, Ranskassa, Ruotsissa, Saksassa, Sloveniassa, Sveitsissä, Turkissa, Unkarissa, Virossa, Venäjällä ja Yhdysvalloissa.

Timo Jokela
Taiteiden tiedekunnan dekaani
Kuvataidekasvatuksen professori

Lumotion Design Show huipensi maailman pohjoisimman muotoiluviikon Rovaniemi Design Weekin helmikuussa 2013 taide- ja muotoiluopiskelijoiden toteuttamalla lumi- ja jääareenalla.

IIRO RAUTIAINEN

LAADUKAS OPETUS JA OHJAUS, sujuvat opin

Opetuksen laatu ja opintojen sujuvuus ovat yliopistollemme elintärkeitä: pyrimme pitämään hyvän huolen jokaisesta opiskelijastamme. Sujuvat opintopolut ovat sekä opiskelijan että yliopiston parhaaksi. Yliopiston rahoitukseenhan on vaikuttanut vuoden 2013 alusta lähtien merkittävästi se, miten suuri osa opiskelijoista suorittaa vuosittain vähintään 55 opintopistettä.

Keväällä 2013 Suomen yliopistoissa toteutettiin ensimmäistä kertaa valtakunnallinen palautekysely kandidaatin tutkinnon suorittaneille, ja kysely toistui syksyllä. Yliopistomme osalta palautteessa tuli esille, että opiskelijamme ovat pääosin tyytyväisiä opiskeluunsa mutta kaipaavat entistä enemmän palautetta ja ohjausta.

Jo vuoden 2013 aikana pyrimme sujuvoittamaan opintoja kiinnittämällä huomiota etenkin laadukkaaseen ohjaukseen sekä opetusjärjestelyihin. Kaikissa tiedekunnissa on tarkasteltu muun muassa sitä, ettei pakollisia opintoja järjestetä päällekkäin ja että opetus jakautuu tasaisesti eri lukukausille ja -vuosille. Tenttimahdollisuuksia on monipuolistettu: yhä useampi opettaja tarjoaa sähköisen tenttimisen mahdollisuutta, ja vuonna 2013 yliopistossa suoritettiin sähköisesti jo lähes 900 tenttiä. Myös englanninkielinen opetustarjonta on laajentunut.

Ensimmäisen vuoden opiskelijoiden ohjausta on tehostettu yhä tiiviimmän opiskelija- ja opettajatuutoroinnin avulla. Opettajat ovat ohjanneet opiskelijoita aiempaa systemaattisemmin myös hyvään tieteelliseen lähdeviittaamiseen: vuoden aikana valmistelimme sähköisen plagiaatin-tunnistusjärjestelmän käyttöönottoa vuoden 2014 alusta alkaen.

Opintojen sujuvuuden ohella olemme panostaneet siihen, että yliopistomme

on houkutteleva opiskelupaikka nuorille, jotka vielä pohtivat tulevaisuutensa valintoja. Olemme vahvistaneet yhteistyötä lukioiden kanssa esimerkiksi lukiotuutoritoiminnan ja lukiovierailujen kautta sekä yhdistäneet opiskelijavalinnan hakukohteita niin, että osassa hakukohteistamme hakijan ei tarvitse valita pääaineettaan vie-

lä hakuvaiheessa vaan vasta ensimmäisenä opiskeluvuonna. Onnistumisesta kertoo, että hakijamäärämme ovat jatkaneet tasaista kasvuaan viime vuosina.

Kaarina Määttä
Opetusvararehtori
Kasvatustieteiden professori

not

ANNA-LEENA MUOTKA

Vuonna 2013 yliopisto kiinnitti erityistä huomiota opiskelijoiden ohjaukseen ja toimiviin opetusjärjestelyihin.

IIRO RAUTIAINEN

Sähköisen tenttimisen suosio kasvaa: vuonna 2013 suoritettiin lähes 900 tenttiä sähköisesti.

ANNA-LEENA MUOTKA

Eri alojen maistereita valmistui yhteensä 442.

Joulukuun abi-päivässä yliopistossa vieraili noin 750 abia. Lukioyhteistyön muodoiksi ovat vakiintuneet myös lukiovierailut ja lukiotutorointi.

IIRO RAUTIAINEN

LAPPIA, SUOMEA JA maailmaa varten

SUSANNA RAUNO

JANI KÄRPPÄ

Syyskuussa Inarissa pidetty kansainvälinen Oovtäst-konferenssi oli laajin Suomessa tähän mennessä järjestetty saamentutkijoiden tapaaminen.

Joulukuussa In the spirit of Rovaniemi process -konferenssissa yli 200 osallistujaa keskittyi arktisen alueen kehitykseen ympäristönsuojelun ja kestävä kehityksen näkökulmista.

Lapin yliopisto tekee tiivistä yhteistyö elinkeinoelämän ja julkisorganisaatioiden kanssa koulutuksessa, tutkimuksessa sekä alueellisen kehityksen suunnittelussa.

Vuonna 2013 yksi merkittävä virstanpölväs oli erillisen määrärahan saaminen Euroopan unionin arktisen informaatiokeskuksen valmisteluun. Lapin yliopiston Arktinen keskus on tehnyt aloitteen informaatiokeskuksen perustamisesta Arktisen keskuksen koordinoimana eurooppalaisten tutkimuslaitosten verkostona. Euroopan komission myöntämällä valmistelurahoituksella testataan ehdotetun mallin tehokkuutta ja toimintaa.

Toinen merkkipaalu oli nelivuotinen määräraha yhteiskunta- ja oikeustieteellisen saamentutkimuksen kehittämiseen. Ensitoimina perustimme saamentutkimuksen työryhmän vuosille 2013–2014 sekä aloimme valmistella kolmen saamen-

tutkimukseen kiinnittyvän tutkimustehtävän täyttöä. Edistimme myös saamentutkimuksen kansainvälistä verkostoitumista järjestämällä alan konferenssin Inarissa yhdessä Oulun yliopiston ja Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa.

Lapin ja Itä-Suomen aluekehitystä tuemme panostamalla kaivosalan tutkimusosaamiseen: perustimme luonnonvaraoikeuden tutkimusprofessorin. Kansainvälisessä toiminnassa syvensimme osallistumistamme University of the Arctic -verkostoon, ja kaikki tiedekuntamme ja tutkimusyksikömmme ovat nyt mukana UArcticin teematississa verkostoissa.

Rovaniemen kaupungin kanssa käynnistimme selvitystyön tiede-, taide- ja yrityspuiston perustamisesta, sillä kaupungissa ei tällä hetkellä ole tilaa, jossa alueen yritykset ja yliopiston opiskelijat ja henkilökunta voisivat luoda uusia yritysideoita tai harjoittaa liiketoimintaa. Kaupungin kanssa

järjestimme joulukuussa myös Rovaniemi-prosessin henkeä vaalivan konferenssin, joka keskittyi alueen kehitykseen ympäristönsuojelun ja kestävä kehityksen näkökulmista. Osallistuimme aktiivisesti myös maakunnan kehittämissuunnitelmien laadintaan sekä Lapin korkeakoulukonsernin innovaatio-ohjelman valmisteluun.

Kuluneena vuonna yhteiskunnallinen vaikuttavuutemme myös arvioitiin. Korkeakoulujen arviointineuvoston toteuttamassa kansallisessa arvioinnissa saimme myönteistä palautetta mm. yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen strategiasta ja laajuudesta sekä aluekehitystyöstä eri aluekehitysoimijoiden kanssa. Matkailualan koulutuksen ja tutkimuksen alueellista oppilaitosyhteistyötä pidettiin kansallisesti merkittävänä.

Jorma Puuronen
Yhteyspäällikkö

UUTTA SYNNYTTÄVÄÄ yhteistyötä

Lapin korkeakoulukonsernin neuvottelukunnan puheenjohtajana olen havainnut, että Lapin yliopisto, yhdessä Lapin ammattikorkeakoulujen kans-

sa, syvensi vuonna 2013 elinkeinoelämä- ja sidosryhmäsuhteitaan.

Oman työhistoriani kautta pystyn erityisesti arvioimaan oikeustieteellistä yhteis-

työtä. Rovaniemen hovioikeus ja hovioikeuspiirin käräjäoikeudet sekä Lapin yliopisto ja etenkin sen oikeustieteiden tiedekunta ovat tehneet poikkeuksellisen monimuotoista yhteistyötä vuodesta 1979 alkaen. Vuonna 2013 oikeustieteiden tiedekunta tuki hovioikeuspiirin lainkäytön laadun kehittämistyötä: tiedekunta järjesti hovioikeuspiirin tuomioistuimille korkealuokkaista täydennyskoulutusta insolvenssioikeudesta, tuomioistuinsovittelusta ja oikeudellisesta viestinnästä. Lisäksi tiedekunnan henkilökuntaa oli mukana asiantuntijaryhmässä, joka arvioi oikeudellisten ratkaisujen perusteluille laadittuja laatu-kriteerejä. Laatutyöstä saadut myönteiset ja rohkaisevat tulokset kannustivat hovioikeutta rakentamaan itselleen myös laadunarviointijärjestelmän. Järjestelmän rakentamisprosessia ohjasivat ja evästivät asiantuntevasti Lapin yliopiston koulutus- ja kehittämisspalveluiden johtaja Antti Koski sekä hallintotieteen professori Jari Stenvall.

ILKKA RUUSKA

Esko Oikarinen

Rovaniemen hovioikeuden presidentti
(eläkkeelle 1.10.2013)

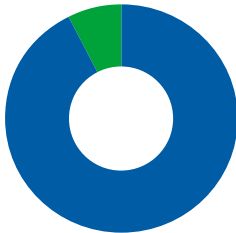
Lapin korkeakoulukonsernin
neuvottelukunnan puheenjohtaja 2012–2013

Lapin yliopiston ja Rovaniemen
ammattikorkeakoulun neuvottelukunnan
puheenjohtaja 2007–2011

Lapin yliopiston neuvottelukunnan
puheenjohtaja 1998–2007

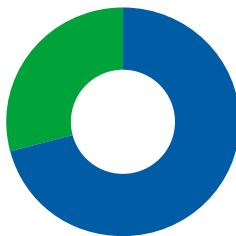
TILASTOT 2013

OPISKELIJAT

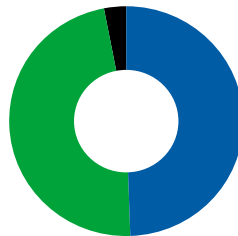
- Perustutkinto-opiskelijat 4 240
- Jatkotutkinto-opiskelijat 338

Ulkomaalaiset opiskelijat

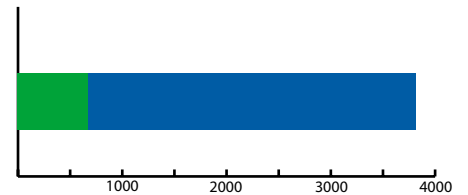
- Perustutkinto-opiskelijat 93
- Jatkotutkinto-opiskelijat 38

SUORITETUT TUTKINNOT

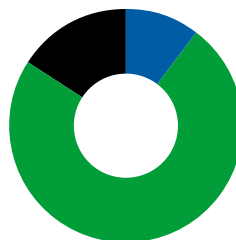
- Kandidaatit 460
- Maisterit 442
- Tohtorit 27

HAKENEET JA HYVÄKSYTYT

- Hakeneet 3 805
- Hyväksytyt 687

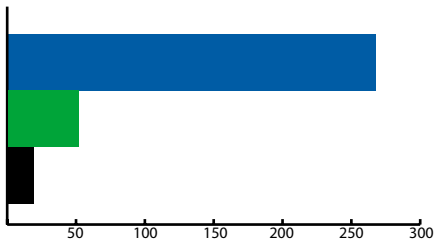
Ulkomaalaisten suorittamat tutkinnot

- Kandidaatit 2
- Maisterit 14
- Tohtorit 3

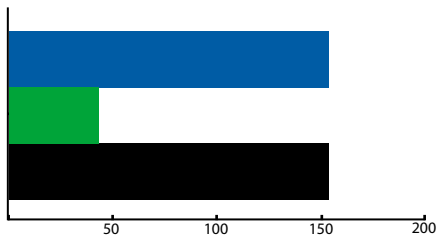
KANSAINVÄLINEN LIIKKUVUUS

VAIHTOON SAAPUNEET

- opiskelijat* 268
- opettajat 52
- tutkijat 18

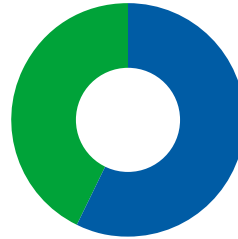
VAIHTOON LÄHTENEET

- opiskelijat* 153
- opettajat 43
- tutkijat 153

*(yli 3 kuukauden mittaiset vaihdot, sisältää myös harjoittelijat)

TIETEELLISET JULKAISUT

- Kansainväliset ja kotimaiset vertaisarvioidut artikkelit 311
- Muut tieteelliset julkaisut, artikkelit ja kirjat 232

HENKILÖSTÖ

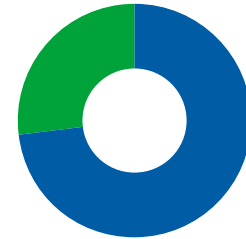
(31.12.2013)

- Opetus- ja tutkimushenkilöstö 349
- Muu henkilöstö 303

TALOUS

TUOTOT 52,4 milj. €

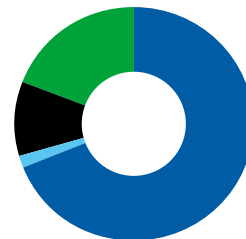

- Perusrahoitus 38,4 milj. €
- Täydentävä rahoitus 14,0 milj. €

Täydentävän rahoituksen lähteet

- Kansainvälinen kilpailtu rahoitus 0,4 milj. €
- Tekes 1,0 milj. €
- Suomen Akatemia 1,1 milj. €
- Liiketoiminta 1,4 milj. €
- Muut 10,1 milj. €

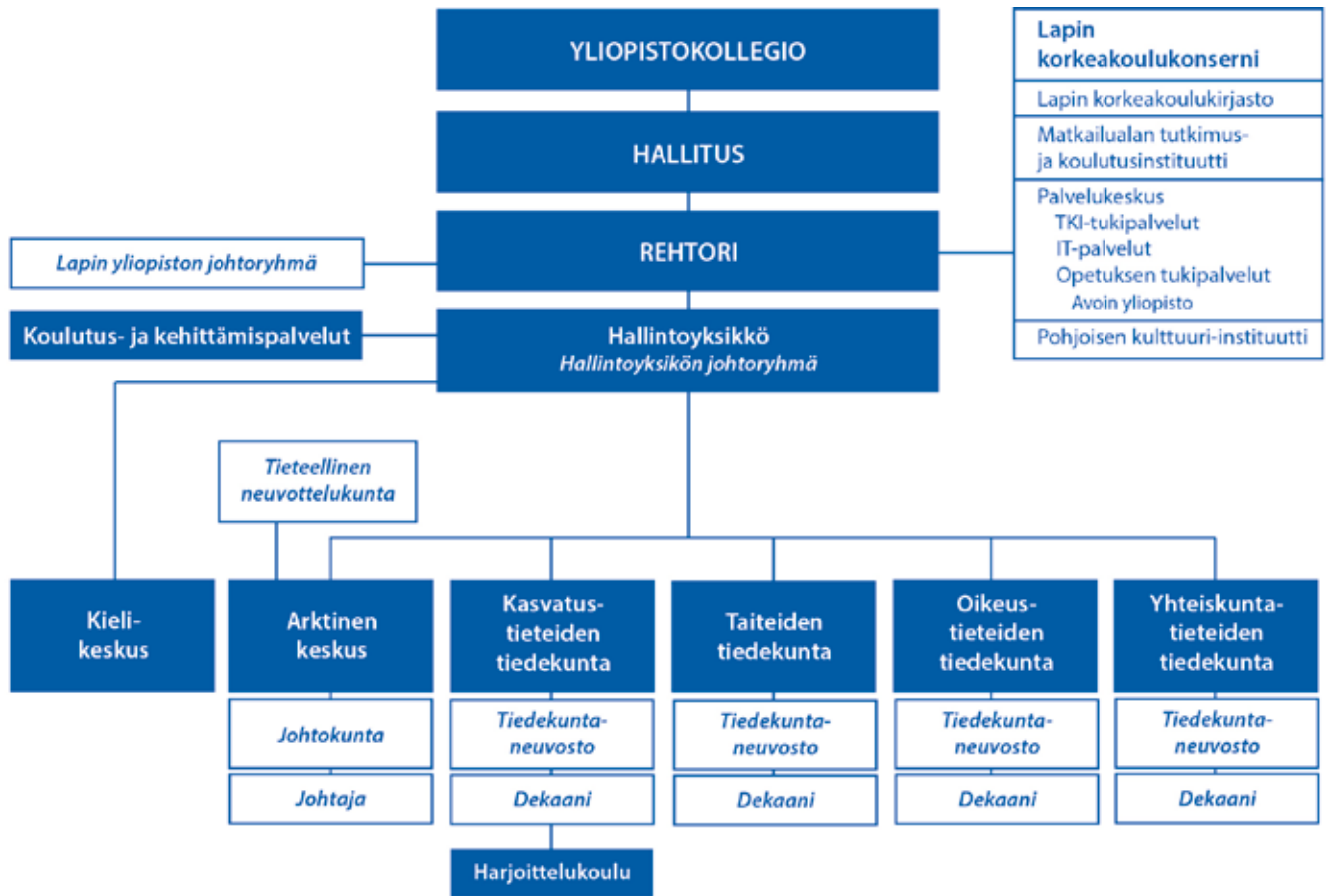
KUSTANNUKSET 50,5 milj. €

- Henkilöstökulut 34,8 milj. €
- Poistot 0,9 milj. €
- Vuokrat 5,2 milj. €
- Muut kulut 9,6 milj. €

Ylijäämä 1,9 milj. €
Omavaraisuusaste 85,1 %

ORGANISAATIO

YLIOPISTOKOLLEGIO

1.1.2010–31.12.2013

(opiskelijajäsenet 1.1.2012–31.12.2013)

Professori **Kyösti Kurtakko**, puheenjohtaja

Opiskelija **Jirka Hakala**, varapuheenjohtaja

Professori **Päivi Granö**

Opiskelija **Olli Häyrynen**

Opiskelija **Micke Kari**

Henkilöstöneuvoja **Iina Karjalainen**

Lehtori **Jarmo Kiuru**

Tutkija **Saara Koikkalainen**

Lehtori **Riitta Kontio**

Hallintosihteeri **Marjo Majava**

Professori **Susan Meriläinen**

Professori **Matti Niemivuo**

Kehittämispäällikkö **Satu Peteri**

Opiskelija **Eeva Pistokoski**

Opiskelija **Heidi Pöysä**

Professori **Heli Ruokamo**

Yliopisto-opettaja **Toivo Salonen**

Hallintopäällikkö **Jani Suokanerva**

Opiskelija **Ville Suominen**

Professori **Antti Syväjärvi**

Opiskelija **Tomi Tanskanen**

Professori **Terttu Utriainen**

Opiskelija **Elli-Noora Varajärvi**

Professori **Markku Vieru**

HALLITUS

(1.1.–31.12.2013)

Raimo Väyrynen

Professori, hallituksen puheenjohtaja

Markku Salomaa

Pohjolan Osuuspankin toimitusjohtaja,
hallituksen varapuheenjohtaja

Minni Haanpää

Yliopisto-opettaja,
Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti

Matti Hepola

Studio Tuumat Oy:n kustannusjohtaja

Tarmo Jomppanen

Saamelaismuseon johtaja

Harri Keskiaho

Opiskelija

Merja Kinnunen

Sosiologian professori

Rauno Korhonen

Oikeusinformatiikan professori

Julius Oförsagd

Opiskelija

Satu Pesola

Tutkimuspalvelupäällikkö, hallintoyksikkö

Marja Vaarama

Professori, Terveystieteiden ja hyvinvoinnin
laitoksen ylijohtaja

Vuosikertomus 2013

Julkaisija: **Lapin yliopisto**

Toimitus: **Sari Väyrynen**

Graafinen suunnittelu: **Marjut Lampela**

Paino: **Lapin yliopistopaino, 2014**

Valokuvat: **Marko Junttila, Panu Kauppi, Jani Kärppä, Jussi Leinonen, Anna-Leena Muotka, Jouni Porsanger, Susanna Rauno, Iiro Rautiainen, Simo Rontti, Ilkka Ruuska, Irma Varrio**

Lapin yliopisto

Yliopistonkatu 8

PL 122

96101 Rovaniemi

Puhelin (016) 341 341

www.ulapland.fi

 /ulapland

 @ulapland

 /ulapland

